

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — 8 kor. | Negyed évre — — 2 kor.
 Fél évre — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Szomorú pünkösöd.

Irta: Kosztolánszky István.

A világtörténelem egyetlen pünkösdje se ünnepelte talán oly mélységes gyászban a Szentlélek eljövételének ünnepét, mint a mai pünkösdünk. Mintha minden bánat összpontosult volna, hogy e napon tüntessen szomorúságával, zokogó fájdalmában. Milliók és milliók epedve vártak e napra, hogy az aranyra éhes, ártatlan embertömegekkel üzérkedők lelketlen spekulációi folytán rég beborult egükre végre fény vesse sugarát, melynek bár gyöngecsilláma arra a reményre ébressze gyötrelmekről megfakult, bánatos lelküket, hogy talán, talán mégis megvirrad. Talán elmúlik végre az örökösnek ígérkező borzalmak csilagtalan éjszakája, melyből végre napfényre érve, hálatalt szívvel köszönthessék a hajnalt, mely elsőnek mosolygott le rájuk.

Akinek volt már piros pünkösdje, csak az értheti valójában, hogy mennyire is szükségünk van a felvilágosultság isteni erejére. Mennyire szükséges, hogy végre fényt hintsen mindazok értelemvilágába, kik abban a helyzetben lehetnek, hogy országok, sőt világrések élet-halál harcában hangadó, döntő szerepet vihessenek.

De fájdalom, ezen hangadó főszereplők legtöbbjének elméje csak olyan fényvel óhajjt érintkezésbe jönni, melynek a tüzes nyelvek gyönyörű legendájához semmi köze sincsen. Hiszen akkor önmagukat csapnák be és el-esnének a kilátásba helyezett vagy az önként jelentkező dus zsákmánytól. A tüzes nyelvek apostolai: fényt, világosságot hirdetnek, az ők igéi azonban az árny, a sötétség, az elmaradottság dicsőítésében, magasztalásában merülnek ki.

„Menjetek és hirdessétek!..” Igaz, ők mentek és hirdették, de nem az Isten békességét hirdető igéit, hanem annak éppen az ellenkezőjét, hogy a béke nem üdvös dolog, mert ezáltal egyes népek fejlődhetnek, javakban gyarapodhatnak s miért legyen az egyik boldogabb a másikkal?.. S kardot rántva, harcra tüzelték a békés hallgatók tömegét, mely aztán eszeveszetten rohant nemcsak a mi megrontásunkra, hanem egyszersmind a saját vesztébe is.

Ilyen ál-apostolok igéi gyújtották lángra a világot. S igéiknek varázsereje mind nagyobb-nagyobb tömeget gyűjtött maga köré, mely aztán, a kilátásba helyezett jutalom fejében, nekirontott keletnek, délnek, északnak, nyugatnak, üszköt, romot, pusztulást hagyva maga után, feldulván örületében még saját otthonát is.

Hogy a háboru furiájának az egész világot meg lehetett nyerni, ennek okát mégis a tüzes nyelvekben kell keresni. Isteni szikrájuk erejénél fogva, de a gonosztól elcsábítatva, az ál-apostolok mindig arra törekedtek, hogy egy kis ékesszólással lenyűgözzék, hatalmukba, befolyásuk alá kerithessék a tömegek millióit, kiknek az igék kedvükre valók lévén, megfontolás nélkül, föltétlen megadással engedelmeskedtek a fölöttük urrá lett gonosznak. S

szuronyaik hegyét milliók szívébe mártva, vérözönt zuditottak a világra avégből, hogy a mások véres verejtékével keresett kenyeret ők egyék meg.

De lassan-lassan szomorú valóságra ébredtek! A világ roncokban hever s nincs egy tenyérnyi hely, melynek véráztatta göröngye ne kiáltana bosszuért az égre!.. De kit bosszuljon meg?.. mit bosszuljon meg?.. A tömegek korlátlan hatalma, félelmetes urai, hogy céljukat ériék, saját hívőik tömegét is vágóhídra vetve, engesztelhetetlen gyűlölettel harcolnak a Jézus, a világosság ellen, mert tudják, ha bűneik napfényre jönnek, örökre jaj nekik! Sötétségben, tudatlanságban tartani, megtéveszteni mindenkit, ez a jelszavuk. Mert érzik, ha a tömeg egyszer öntudatra ébred, könnyörtelenül fogja annak rettenetes bosszúja megtorolni minden szenvedését.

S már kezd derengeni a tömegek éjszakája. De nem is lehet az másképpen. A huszadik század szellemét hiába zárják földalatti odukba, hiába igyekeznek akadályokat gördíteni utja elé: börtönét szétrombolva, az akadályokon átugorva, ellenállhatatlan erővel halad célja felé: hogy emberi voltát, jogát, igazát megvédelmezze. És eljön az idő, nem is sokára, hogy az éjjeli derengés ragyogó hajnállá változik. S óh, ha egyszer nyitott szemmel tekinthet szét a nap fényes sugaraiba s meglátja lelketlen vezetőjük tébolyának vérfagyasztó művét: ezerek és ezerek gyászat, szenvedéseit, ha meglátja, hogy nemhogy jutalomra számíthatna, de csekélyke vagyona is örületének lett a martaléka, fegyverét azok ellen fogja fordítani, kik nyomoruságának előidézői voltak. Óh, mert az igazság csak egy mértékkel mér: a jót megjutalmazza, a gonoszt pedig megbünteti.

Rettenetes lehet a mai világfelfordulás okozóinak bűnhődése. Amit évezredek tudásának szorgalmas keze egybehordhatott: békés kulturális fejlődés, a művészet remek alkotásai, a tudomány ezer meg ezer gépje, mind-mind üszkös romokban hever. S az emberiség most újból veheti kalapácsát, hogy a romokból újat alkothasson.

Óh, borzalomnak, szenvedésnek, gyásznak harmadik pünkösdje! Hol van ragyogásodnak, ujjongásodnak egykori fénye, lelket, szívet megtöltő édessége?.. Hová vészett, hová tűnt az igék parancsszava: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!”

A felvilágosító Szentlélek eljövételét talán sohse várták annyi aggodalommal, annyi megértéssel, annyi hittel, óhajjal, mint ma. Óh, mert ha az értelem világának nyomoruságos oduja továbbra is sötétben marad s nem deríti fényre végre napsugár: a megértés, a kiengesztelődés, a jóakarát sugara, azt kell higgyük, hogy a világűrben egy bolygóval nemsokára kevesebb lesz: vérözön, éhhalál fogja életteleenné tenni a földet.

Ezért hívjuk a Szentlelket: jöjjön el, világosítson fel bennünket a jó és a rossz fogalmáról, mutassa meg az utat, amelyen ha-

ladva, végre-valahára az anyira várt béke ösvényére léphessünk, melyen megpihenve, hálatalt szívvel mondhatjuk:

Dicsőség Istennek a magasságban s békeség a földön a jóakaratu embereknek!

A hadsereg és a mezőgazdaság

A háboru okozta kényszerhelyzet egy eddigelé szokatlan dolgot valósított meg: a katonaságnak aktív részvételét a mezőgazdálkodásban és a mezőgazdaság fejlesztésében. Hála annak a különös körülménynek, hogy a dolgok az illetékes miniszteriumban rátermett és valóban gazdasági érzékkel bíró egyének intézik, így mindazt, amit a katonaság a mezőgazdasági termelés érdekében tett, ami fáradtságot e téren kifejtett, csak sikeresnek mondhatjuk és épen ezért föltétlen szükség van arra, hogy a háboru után, amikor a mezőgazdaságra a mostaninál is nagyobb feladatok várnak, valamiképp biztosítsuk a hadsereg érdeklődését, a hadsereg tevékenységét mezőgazdasági termelésünk fejlesztéséhez.

Az Országos Magyar Gazdasági Egylet közgazdasági szakosztálya egy előadás keretében a napokban hozta felszínre a kérdést. Ez az előadás beszámol mindenekelőtt arról, hogy a katonaság mily mértékben és milyen arányban vett részt eddig a mezőgazdasági munkában. A honvédelmi és hadügyminiszteriumnak mezőgazdasági vonatkozású rendeleteit ismerve megállapíthatjuk, hogy a háboru alatt főleg két irányban jött segítségére a termelés munkáját végző gazdáknak a hadsereg. Az egyik irány, amely jórésztben már béke időben is megvalósult a hivatásos mezőgazdáknak a szorgos mezőgazdasági munkák idejében való liberális szabadságolása. A másik irány az ugynevezett katonai mezőgazdasági munkásoktagok szervezése, a gazdák rendelkezésére bocsátása. Maguk a gyakorlati gazdák állapították meg, hogy a katonai mezőgazdasági munkásoktagok minden tekintetben beváltak és nélkülök az elmúlt évben az aratást és a szükséges mezei munkákat oly kielégítő eredménnyel nem is lehetett volna bevégezni. Eszerint tehát meg volna az alap, amelyen a jövő katonai gazdálkodási rendszert ki lehetne építeni. Akár tart még a háboru, akár pedig béke lesz, arra kell törekedni, hogy minden csapattest szervezzen és lehetőleg képezzen is ki munkásoktagokat, amelyek egyrészt az illető csapat mezőgazdasági terményekben való szükségletét előállítják, másrészt megfelelő díjazás ellenében rendelkezésére álljanak a gazdaközönségnek akkor, amikor a munkaerőben legnagyobb hiány van. Nagyon természetes, hogy jövőre is azon kell lenni, hogy a hivatásos mezőgazdák a szorgos gazdasági munkák idejére a lehető legméltányosabban szabadságoltassanak. Magunk részéről őszintén hisszük, hogy a gazdaközönség e kívánságai előtt nem fog kitérni egyetlenegy illetékes tényező sem. Hiszünk, hogy katonai munkaerőknek a mezőgazdál-

kodásban való felhasználása szinte kiinduló pontja volna annak a folyamatnak, amely már régóta akar változtatni a hadsereg szervezeten és magát a hadsereget is be akarja állítani, úgy a béke idején, mint más alkalommal a termelőmunkába, hogy ezáltal is csökkentse a hadsereg fenntartására kiadott óriási költségeket.

A békekötés után mindenki epedve fogja várni a nemzeti termelés fellendülését, azokat a normális állapotokat, amelyekről a háboru alatt elszoktunk, már pedig a restauráció nagy munkáját elegendő munkaerő nélkül el sem lehet képzelni. Kölcsönözze tehát a hadsereg a maga óriási nagy erejét is, hogy a várva-várt jobb kort könnyebben elérhessük.

Az ideai cserebogárrajzás.

Az ország minden részéből kapjuk a híreket, hogy a cserebogárrajzása az idén példátlan tömegekben tapasztalható, hogy a téli fagytól amugy is sokat szenvedett gyümölcsfáink sokhelyütt egyáltalában semmi termést sem fognak adni, mert az épen most fakadó virágzatot és lombot a cserebogarak teljesen elpusztítják. A veszedelem az idén annál nagyobb, mert a késői kitavaszkodás következtében gyümölcsfáink lombozata a cserebogár megjelenése idejében teljesen zsenge, a cserebogár számára a legalkalmasabb és azt sokkal hamarabb és nagyobb mennyiségben tudja lerágni, mint más esztendőben, midőn a rendes kitavaszkodás következtében a gyümölcsfák lombja a cserebogár megjelenése idejében már idősebb, kevésbé zsenge és így a cserebogár számára többé már nem annyira alkalmas.

A cserebogárpusztítás a bogár élettani viszonyai következtében minden negyedik évben szokott tömegesen jelentkezni és talán éppen ez az oka annak, hogy az időnkénti felbuzdulás az irtásra elalszik. Pedig a cserebogárirtás fontos közérdek, sikere csak akkor lehet, ha általánosan kötelezővé teszik. Dánia kormánya célszerű rendelkezésekkel néhány év alatt képes volt a cserebogarat jóformán teljesen kiirtani, ott cserebogárpusztítástól jóformán beszélni sem lehet és a további védekezés most már alig igényel valami munkát és költséget.

De hazánkban is Dánia példájára néhány vármegyei törvényhatóság, mint Sopron- és Sárosvármegyében a vármegyei szabályrendelet intézkedéseivel már évek előtt sikerült a cserebogár tömeges fellépésének és pusztításának gátat vetni. Az OMGE 1913-ban akciót indított a cserebogár kötelező irtásának elrendelése végett. Bartók József államtitkár elnöksége alatt a földmivelésügyi miniszteriumban közigazgatási szakemberekből és gyakorlati gazdákból álló értekezlet szabályrendelet alkotott, amelynek életbeléptetését azonban mindeztől hiába vártuk. A háborus idők a cserebogár irtásának megkezdését is elodázták. Pedig, ha valamikor indokolt, úgy kétszeresen indokolt volna a háborus időkben, amidőn a megfogyatkozott egyéb táplálék pótlására gyümölcsstermésünk nem fog elegendő mennyiséget szolgáltatni. A cserebogár irtása nem igényel a háboruban annyira megfogyatkozott nagy munkaerőt.

Ez tisztán a jóakarát és pénz kérdése. Mert a cserebogarak összeszedésére az iskolás gyermekeket és nőket naponként egy-két órára nagyon jól lehetne felhasználni és a tőlük beváltott cserebogarakért még szép keresetre is tennének szert. Bár a cserebogárrajzása már teljességben folyik, még mindig nem lenne késő egy sürgős kormányintézkedéssel az egész

országban elrendelni a cserebogár kötelező szedését és a községeknél való beváltását, hogy legalább négy év multán ezzel is kevesebb munka és költség legyen. Mennyi fiatal szőlőt, gyümölcsfát, kerti veteményt lehetne a cserebogár pajorjának elpusztításától megvédeni addig is, míg négy év multán ismét előbujik a földből, hogy a gyümölcsfák lombját és gyümölcsét tegye tönkre. Ugy tudjuk, hogy Ghillányi földmivelésügyi miniszter egyik kezdeményezője volt a Sárosban oly kitűnően bevált cserebogárirtási akciónak, arra kérjük, hogy saját tapasztalatai alapján is, léptesse mielőbb életbe a kötelező cserebogárirtást az egész ország területén. Ha ez évben nem, hát a jövő évben!

Kovács Gyula.

1847—1917.

A kérlelhetetlen halál újra elragadott tőlünk egy nemesen gondolkozó, derék, hazáját, fáját, egyházát forrón szerető magyar embert: Kovács Gyula nyug. miniszteri tanácsos, a helybeli ref. egyház főgondnoka, a Szászvárosi Takarékpénztár igazgatósági tagja f. hó 24-én 70 éves korában meghalt. A nagy miveltségű, jótékonytételt önzetlenül gyakoroló férfi halála nemcsak városunkban, hanem megyeszerte mély részvétet keltett. Benne nemcsak a jó hazafi, a vallásos férfi, a gondos és szerető családfő, hanem a nemesen gondolkozó és cselekvő igaz magyar ember dőlt ki az élők sorából. Szegény özvegyek és árvák gyámolítója, pártfogója, a magyar ügyek buzgó munkása, a közügyek harcosa és szolgálja immár megszűnt élni, de emlékét hiven fogja megőrizni a szászvárosi magyarság. Az elhunyt temetése f. hó 26-án ment végbe a város közönségének óriási részvétele mellett.

A család az alábbi gyászjelentéssel tudatta a szomorú esetet:

Özvegy Kovács Gyuláné született Barabás Ida a maga és a boldogultnak testvére: özv. Székely Albertné szül. Kovács Berta, sógor-nője: özv. Deák Gerőné szül. Barabás Irma, unokaöccsei és hugai: Ludvig Gyula, Berta, Rózsika, férj. Klein Gyuláné, Bartók Rózsika, férj. Bodrogi Jánosné, Deák Gerő, Ducika férj. dr. Divéky Andorné, valamint minden rokonaink nevében mély fájdalommal jelenti, hogy a gyöngéd hű férj, szerető testvér és rokon Kovács Gyula ny. min. tanácsos, ref. egyházközségi főgondnok munkás életének 70-dik, boldog házasságának 41-dik évében, vallásos türelemmel hordozott szenvedéseinek utján, folyó hó 24-én d. u. 1 órakor az üdvözültek honába költözött. Ha hivatás hűsége, Krisztusi szelidsége és alázatossága, bölcs belátása és erős jelleme hiányozni fog a közéletben: hát nekünk ki pótolhatná őt?... Csak az, akiről ő egész életével vallást tett előttünk „tudom kinek hittem és bizonyos vagyok benne, hogy az én Ó nála letett kincsemet megtartja ama napra.“ „Az Ur elvégzi — számunkra is — amit elkezdett Őbenne.“ Drága halottunk porrézeit folyó hó 26-án d. u. 6 órakor fogjuk a ref. egyház szertartásával pihenésre helyezni. Emléke áldott! Sirja felett viraszt szeretetünk! Szászváros, 1917. május 24-én.

A ref. egyházközség gyászjelentése így szól:

A szászvárosi református Egyházközség gyorsan megújuló gyászának mély fájdalommal jelenti, hogy régi bölcs tanácsadója, tisztelettel környezett új főgondnoka, Méltóságos Kovács Gyula ur folyó hó 24-én d. u. 1 órakor bevégezte földi nemes pályafutását.

Alig két hónapja, hogy nemes szerénységét leküzdve engedett a bizalom hívó szavának és ime már többre hivatott el. Igaz jóakaratu beköszönő sorai bucsulevéllel változtak hirtelen. Elvesztettük ismét fejünk koronáját és számunkra csak az maradt, hogy hitünk megadásával: „az Urnak utai nem a mi utaink“, folyó hó 26-án d. u. 6 órakor pihenésre kísérik őt. De mégis megmarad szent örökségünknek, vezető szövetségünknek nemes példája, melyet mutatott Anyaszentegyházunk és hazánk szolgálatában. Emléke vezetni fog tovább is! Szászváros, 1917. évi május 24.

A Szászvárosi Takarékpénztár Rt. a következő gyászjelentést adta ki:

A Szászvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara nagy vesztesége tudatában mély fájdalommal jelenti, hogy igazgatóságának közel 10 éven át fáradhatatlan, ügybuzgó tagja méltóságos Kovács Gyula ny. miniszteri tanácsos ur stb. f. hó 24-ikén hosszas szenvedés után elhunyt. Megboldogult nagy érdeklődéssel és szeretettel szentelte munkásságát intézetünk felvirágoztatására és emlékét kegyelettel fogjuk őrizni. Szászváros, 1917. évi május hó 24-én.

Hirdetmény.

Alólirott dr. Halász Ákos marosillyei kir. közjegyző — mint meghalt Sári Szabó Péter volt szászvárosi kir. közjegyző helyébe az aradi kir. közjegyzői kamara 79—1917. számú határozatával hivatalból kirendelt helyettes — közhírré teszem, hogy folyó évi **junius hó 1. napjától kezdve Szászvároson az eddigi hivatali helyiségben minden héten pénteken délután, szombaton, vasárnap és hétfőn egész napon át végzem hivatalos teendőimet.**

Más napokon **csakis halaszthatatlan sürgős ügyben, Marosillye 4. számhoz telefonon intézett meghívásra szállhatok ki, ha a meghívás délelőtt 9 óráig érkezik.**

Marosillye, 1917. május 22.

Dr. Halász Ákos s. k.,
(P. H.) királyi közjegyző.

NAPI HIREK.

Utravaló.

Jobbra és balra; balra, jobbra...
Visz, lök az élet árja, sodra.
Bármerre vigyen: árnyba, fénybe,
Fáradtan értünk majd a télbe.
S e vándorutnak egy a célja:
Pihenhessünk meg néha-néha.
Minden ösvény, amelyre lépünk,
Mind azt igéri, célhoz értünk.
S óh, hányszor, hányszor térünk másra,
Léptünk mind-mind lassubbá válva!...
Ha itt-ott mézet is kínálnak,
Odább már gond, gyötrelmek várnak.
S ha csüggeteg vagy, gyáva, gyöngye,
Jobban sebez az ut göröngye...
Tépáz s ha üt a sors szeszélye,
Nézz bátran, keményen szemébe!
Kacagd, ha üt, kacagd, ha támad,
Csak biztosan vedd meg a lábaid.
Az életcélnak az a titka:
Mindig az győz, ki jobban bírja...
Előre bátran: zuzva, törve,
Ne félj rálépni a göröngyre.

Hadd sebezze véresre lábad,
Csak le ne téj, csak célod lássad.
A győzelmet nem adják ingyen,
Küzdened kell, hogy rád tekintsen.
S ha rád veté tekintetét,
Veled marad, amíg csak élsz!

Kosztolánszky István.

— *Lapunk t. előfizetőinek, munkatársainak és barátainak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!*

— *A háboru következtében beállott papirhiány, munkáviszonyok miatt számos közleményünk jövő számra maradt.*

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.*

— **Előléptetés.** A király köpeczi Bocz Dezső honvédtüzérhadnagyot, Bocz Soma takarékpénztári igazgató fiát, továbbá Fábry Kálmán honvédtüzérhadnagyot főhadnaggyá léptette elő. Mindkét ifju a helybeli Kún-kollegiumban egyidőben tett érettségét s egyidőben is végezte a Ludovika akadémiát. Előléptetésükhöz gratulálunk!

— **Hősi halál.** Meskó Tibor honvéd zászlós, a Dévai Takarékpénztár Rt. tisztviselője folyó hó 12-én 24 éves korában a harctéren szerzett betegsége következtében Kolozsváron elhunyt. — Kupai Kupkay Miklós, kir. törvényszéki jegyző, a 34-ik táborig zászlós, a kis és nagy ezüst és arany vitézségi érem tulajdonosa, tudvalevőleg mult év november hó 28-án a körösmezői harctéren hősi halált halt. Gyászoló rokonai f. hó 10-én hazahozatták és Nagyszentmiklóson, a családi sírkertben helyezték végső nyugalomra. A két hősből dr. Meskó Aladár Hunyadvármegyei tisztii főorvosa fivéré, illetve sógorát gyászolja. A mélyen sujtott család iránt általános részvét nyilvánult meg.

— **Kitüntetés.** A király Kercsedy Géza gazdászati népf. főhadnagyot az arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki. Gratulálunk!

— **Eljegyzés.** Róna Jenő helybeli jóhírnevű fényképész eljegyezte öz. Rácz Károlyné leányát, Margitkát, Budapesten. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **A ref. női egyesület megalakulása** című, mult heti számunkban megjelent tudósításhoz pótlólag közöljük, hogy az egyesület alapító tagjai közé beléptek Barcsy Jánosné és Tepser Richárdné urasszonyok is.

— **Kitüntetés.** A király Ferenczy Sándor szászvárosi illetőségű, Ferenczy Albert és Trosztel Borbála szülők fiát, cs. és kir. 2-ik számú vártüzérezredbeli póttartalékos szakaszvezetőt az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Arany-émlékünnepély.** A fák és madarak napjának megünneplése. A kudzsi áll. elemi iskola f. hó 20-án az iskola udvarán ünnepelte meg Arany János születésének százéves évfordulóját, egybe kapcsolva a fák és madarak napjának ünneplésével. Ambrus Antal igazgató-tanító ismertette a legnagyobb magyar költőt. A minden tekintetben jól sikerült ünnepélyek programja a következő volt: Arany János emlékünnepének műsora: 1. Himnusz, énekelte az iskola 3 szólamu énekkara. 2. Családi kör, írta Arany János, szavalta Randler Erzsébet és Vitán Anna VI. o. t. 3. Arany János élettörténetét, írói munkásságát s ennek hatását méltatta Ambrus Antal isk. igazgató. 4. Él-e még az Isten, írta Arany J., szavalta Baló Dezső IV. oszt. tanuló.

5. Szózat, ének. Folytatólagos madarak és fák ünnep műsora: 1. Tavasz dal, írta Báthory Gábor, szavalta Kira Ilona IV. o. t. 2. Templomban, írta Báthory G., szavalta Páldeák László IV. o. t. 3. A fák és madarak hasznáról, gondozásáról és védelméről beszélt Ambrus Antal. 4. A madárka vig dalával, énekelte az isk. énekkar. 5. A fiu és a faiskola, írta Bria Demény, szavalta Titusz Péter V. o. t. 6. A fiu és a madarak, írta Bria D., szavalta Dorogi Jolán VI. o. t. 7. Kizöldült már kis kertünknek a fája, ének.

— **Öngyilkosság.** Vajdahunyadról jelentik: Muntján Sándor vinkui mészárosnak 2 hónappal ezelőtt meghalt a felesége. A férj ezt nagyon a lelkére vette s buskomorságba esett. Most kellett volna bevonulnia mint besorozott nspölkelőnek, ami még inkább elkeserítette. Ilyen lelkiállapotban halálra szánta magát s borotvával valósággal ketté szelte a nyakát.

— **Rendelet az új termésről.** A kormány rendeletet adott ki az 1917. évben várható termés adás-vételének tilalmáról és a termélelőlegek nyújtásáról. Eszerint tilos és semmis az olyan szerződés, mely az 1917. évi búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának, zabnak, kölesnek, tengerinek, hüvelyeseknek és repcének átalányban történő vagy a reménybeli termésnek meghatározott áron való adásvételére vonatkozik. Ez a rendelet az örleményekre is kiterjed. Előleget csak a várható termésnek a termelő gazdasági és háztartási szükségletét meghaladó része erejéig, július 25-ikéig bezáróan, tengerit illetően pedig nov. 30-áig lehet adni. Az előleg métermázsánként búzánál 20, rozsnál, kétszeresnél, árpánál, zabnál, kölesnél, tengerinél és repcénél 15 K-át tehet ki. A terményeknek az előleg alapján való lekötése a hitelezőkkel, valamint az elárverezett ingatlan vevőjével szemben is érvényes.

— **A Hunyadvármegyei Vöröskereszt-Egyesület** vajdahunyadi fiókja saját pénztára javára 1917. évi május hó 28-án (pünkösdi másodnapján), a „Vasgyári Otthon” disztermében műkedvelői előadást rendez. Szinre kerül: A kisasszony férje. Játék 3 felvonásban. Írta: Drégely Gábor. Rendező: Bágya Jván dr. Személyek: Dorozsmay István, országgyűlési képviselő Kadlik Rudolf. Gáthy Pál, földbirtokos Benedikty Albert. Erzsébet, a felesége Sártaoris Kálmánné. Annuska, a leánya 9 éves * * * Zamárdy Béni, Gáthy apósa Imre István. Nelly dr. Bágya Ivánné. Halmi Berci dr. Bágya Iván. Tamásné Csegezy Boriska. Gyuri, inas Szlatky János. Történik az I-ső és II-ik felvonás Dorozsmaynál Budapesten, a III-ik felvonás Gáthynál Szabolcsalmádon, napjainkban. Kezdeté este fél 9 órakor. Számozott ülőhely az első 5 sorban 3 K, a többi sorokban 2 K, állóhely 1.50 K, karzat 80 fillér. A nemes cél javára történő felülfizetéseket köszönettel elfogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk. A rendezőbizottság. Jegyeket előre válthatni Wachter József könyvkereskedésében.

— **Szesz a gazdák részére.** A földmívelésügyi kormány, hogy a mezőgazdák részére a nyári munkaidőben szükséges pálinkamennyiséget biztosítsa, közbenjárta a pénzügyminiszternél, aki a zár alá vett szesz készletből 55000 hl-ert bocsát az ország gazdaközönségének rendelkezésére, amelyet az egyes törvényhatóságok között birtokarány szerint osztott szét. Különös megnyugvással értesülünk arról, hogy a földmívelésügyi miniszter ur a szesz szétosztását az egyes vármegyei gazdasági egyesületek útján kívánja eszközölni, mert így biztosítva látjuk azt, hogy a

szesz méltányos áron kerül majd a gazdák kezére s minden gazda az őt jogosan megillető szesz mennyiséghez biztosan és legkényelmesebben hozzájuthat. Reméljük, hogy minálunk is a Gazdasági Egyesület közvetítésével kapják meg gazdáink a járandóságukat, ami annival is kívánatosabb, mert más megyékben a közvetítés tisztességes polgári hasznából az egyletek tekintélyes jövedelemre tettek szert. Ez a mi egyletünkre is ráfér s a közérdek szempontjából előnyösebb, ha inkább erkölcsi testületet, mint közvetítő kereskedőket juttatunk anyagi előnyökhöz.

— **„A debreceni disputa”** címmel Firtos Ferenc, — Firtos Ferenc Kún-kolleg. tanár fia — aki ezidőszerepint repülőhadnagy, kötetet adott közre, amelynek első részében az egész magyar dráma-fejlődésnek új szempontokból való áttekintését adja, a másodikban pedig egy irodalomtörténeti kutatás eredményéről számol be, foglalkozva „A debreceni disputa” című hitvitázó drámával, amely a tizenhatodik századból való.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Munkában a Pro Transsylvania megyei bizottság.** A kolozsvári Kormányzó Tanács újabb 45 pár cipőt és 52 ruhát küldött a puji járásbeli gyermekek felruházására. Ezeket Horváth Dezső dr. titkár szerdán osztotta ki Pujon. Egyébként mint örömmel értesülünk, a kidolgozott program egyéb vonatkozásban is a komoly megvalósítás felé közeledik. A vezetőség behatóan foglalkozik a feladott tüzhelyek restaurálásával s eddigi terveit a központ jóindulatu méltánnyal fogadta.

— **Cukor a gyümölcsbefőzéshez.** Vármegyénk alispánja tekintettel arra, hogy a gyümölcsbefőzések ideje közeledik, a vármegye lakosságának cukorjárandóságát megfelelően fölemelte s utasította a polgármestereket és főszolgabirákat, hogy a kiutalásokat ilyen értelemben foganatosítsák.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a budapesti, temesvári, karlováci, kamenicai, wieni, prágai, grázi, brünni és insbrucki cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolák, valamint a kassai katonai főreáliskola hadapród-iskolában az 1917—18-ik tanév kezdetén (szep. közepén) nagyobb számú egészen ingyenes magyar állami alapítványi hely, több tandíj-fizetéses hely és három magánalapítványi hely fog betöltés végett a polgári nevelésből belépő magyar honos ifjak részére rendelkezésre állani. A vonatkozó felvételi feltételek a városi tanács kiadó hivatalában hétköznap a hivatalos órák alatt 14 napon belül megtekinthetők. Andrae, polgármester.

— **Pályázati hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvéd hadapródiskolában az 1917—18. tanév kezdetén több alapítványi és nagyobb számú tandíj-fizetéses hely fog betöltés alá kerülni. A felvételre vonatkozó feltételek a városi tanács kiadóhivatalában hétköznap a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Szászváros, 1917. május 18-án. Andrae, polgármester.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

NYILTTÉR.*)

Szászvárosról Nagyszebenbe saját kérelmemre történt áthelyezésem folytán távozván e városból, mindazon ismerősöknek és barátoknak, akiktől az idő rövidsége miatt nem tudtam személyesen elbucuzni, ezúton mondom „Isten hozzád“-ot.

Szászváros, 1917. május 20.

Borbás Jenő, posta s. tiszt.

Eladó palackok! 5—600 darab palack (pezsgős, borvizes, likőrös üvegek) eladó nagyban és kicsinyben. Bővebbet Stephani János bodega-üzletében Szászváros, Országút.

„Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete“ Budapesten.

Törzsvagyon 15,866.178 K. Rendes fizető tagok száma 206.000. Állami támogatás évi 10.000 K.

Fiókok az ország minden városában s így Szászvárosban is.

A szászvárosi fióknál jelentkezett tagok száma 319.

A helybeli fiók elnöke: Reck György, pénztárnoka: Riebel Albert. Tagja lehet minden 14 éven felüli és 45 éven aluli férfi vagy nő, orvosi vizsgálat nélkül. A helybeli fiók Gyula József vendéglős házában székel (Nagytimár-utca.) Felvételre jelentkezhetni minden hónap elseje utáni vasárnapon ott.

Bővebb felvilágosítást Reck György elnök, vagy Riebel Albert pénztáros bármely napon ad. Heti befizetés I. oszt. 30 fillér, II. oszt. 34 fillér, III. oszt. 40 fillér. 10 év utáni rokkantság esetén kap a fél 8-40 K, 9-80 K, illetve 11-90 K heti rokkantsági segélyt.

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű kölgközönséget, hogy Szászvárosban, Sörház-utca 11. szám alatt

női divat-szalont

létesítettem, ahol elvállalom a legkényesebb izlésnek megfelelő felsőruhák u. m.: kosztümök, estélyi, valamint utcai toilettek, továbbá blousok, pongyolák, aljak stb. készítését.

Szives pártfogást kér, tisztelettel:

127 2—10

Rauchbach Etelka.

Transsylvania

szálloda Szászvárosban.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonat-érkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stamp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

58 9—

Mozgósínház

Szászvárosban, a „Központi“ szálloda disztermében

Jótekonycélú előadás!

:: Szászváros város szegény-alapja javára. ::

1917. május 27-én este 7¹/₂ órakor:

Gyémántbányák titka

Kalandor-dráma 4 felvonásban.

Aki utóljára nevet.

Vígjáték 2 felvonásban.

Trieszti kikötő. Term. felvétel.

1917. május 28-án este 7¹/₂ órakor:

Az éj leánya.

Bűnügyi történet 5 felvonásban. A főszerepeket a kitünő dán művészek játsszák.

Fischer úr az álarcos bálban.

Bohózat 2 felvonásban.

Séta a nagyvilágban. Term. felv.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1-50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Keresek megvételre egy fűszerüzletet, lehetőleg trafik-joggal. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Bodega üzlet!

Szászvárosban, Országút 23. sz. alatt Stephani János tulajdonát képező bodega üzletben naponként kaphatók: hidegtelek, palackolt olcsó italok (fehér és vörös borok). Dugaszolt borok házhoz is szállíthatnak. 88 11—

Vegyztisztítás és festés!

Szászvárosban, Országút 23. sz. alatt a jóhírnevű MÜLLER J. ÉS FIA aradi vegyztisztító és kelmefestő cég megbízottja elvállal mindentféle fehérenemű (férfi, női ingek, gallérok, kézelők, nyári női és férfi-öltönyök, pongyolák stb.) tisztítását, vasalását, festését. Olcsó árak! Gyors és pontos kiszolgálás! Megrendelések vidékről is elfogadhatnak. — Cim: Stephani Jánosné, Szászváros, Országút 23. szám. 89 11—

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.
59 9—

A DÉVAI IPARBANK Rt.

folyósít kölcsönöket: váltóra, kötelezvényekre és értékpapírokra. Miniszterileg engedélyezett és hatósági ellenőrzés alatt álló

ZÁLOGOSZTÁLYA

a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít kölcsönöket az ország bármelyik vidékére.

Elfogad betéteket 5% kamatozás mellett.

99 5—

Ezenkívül rendelkezésére áll a feleknek a bankszakmába vágó mindentféle pénzügyi művelet tekintetében.

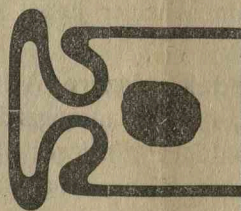
DÉVAI IPARBANK Rt. igazgatósága.

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközök. Kiváncra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközök. — Elvállalom mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megalégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros,
(Vásár-utca)

73 9—